

## **Interpelacja nr 86/2017**

**W sprawie:** problematyki senioralnej

- **Danuta Sikora**

Dziękując za odpowiedź na moją interpelację z dnia 28.02.2017r., muszę stwierdzić, że nie rozwiązała ona moich obaw dotyczących przywiązywania przez Urząd Marszałkowski zbyt małej uwagi problematyce senioralnej. Znana jest mi SPS na lata 2014-2020, w której seniorom poświęcono 3 strony. Stąd uważam, że te kierunkowe zapisy powinny zostać rozwinięte w bardziej szczegółowe działania, które np. województwo warmińsko-mazurskie zawarło w dokumencie pt.: "Polityka senioralna województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2014-2020". Dokument ten liczy stron ponad 50. Píše Pan, że "Polityka senioralna jest jednym z najważniejszych elementów polityki społecznej województwa". Nasuwa się więc pytanie: jaka to jest polityka, kto ją na bieżąco określa i realizuje? Píše Pan również, że kreujecie rozwiązania, "które będą rozwiązaniami systemowymi, długofalowymi i ogólnodostępnymi". Czy może Pan zapoznać mnie z tymi systemowymi rozwiązaniami, które już zostały wykreowane i służą wszystkim seniorom? Najbardziej interesują mnie te dotyczące systemu domowej opieki socjalno bytowej. Zwracam na to uwagę ze względu na znajdujący się w SPS zapis:

"Strategiczny interes województwa wymaga usprawnienia systemu wspierania seniorów w ich środowisku domowym. Stabilność warunków środowiskowych i wsparcia zagwarantuje łatwo i powszechnie dostępna pomoc w codziennych sprawach. Kluczowym wyzwaniem jest maksymalne wydłużenie czasu, w którym seniorzy mogą samodzielnie przebywać w środowisku domowym. Działania powinny koncentrować się na odsunięciu w czasie konieczności opieki instytucjonalnej na rzecz opieki środowiskowej, w tym domowej, będącej najbardziej korzystną formą opieki długoterminowej. Opieka domowa to przeważnie usługi opiekuńcze pomocy społecznej niezaspokajające istniejącego zapotrzebowania. Konieczne jest więc przygotowanie warunków organizacyjnych i kadrowych potrzebnych dla rozwoju opieki domowej. Ważne jest również wzmacnianie istniejących oraz wypracowanie i wdrażanie nowych form i metod wsparcia środowiskowego dla seniorów, także działań mających na celu wsparcie i odciążenie rodzin i osób nieformalnie wspierających osoby starsze.

Oczekiwane efekty:

- zwiększony dostęp do środowiskowych form wsparcia dla pomorskich seniorów;
- pomorski standard usług opiekuńczych;
- poprawa dostępności i jakości wsparcia dla rodzin i osób świadczących opiekę domową dla seniorów;
- większy udział technologii informacyjnych i komunikacyjnych w procesie wspierania pomorskich seniorów".

Jak przebiega realizacja tych zapisów? Jak przebiega "przygotowanie warunków organizacyjnych i kadrowych potrzebnych dla rozwoju opieki domowej"? Jakie określono systemowe, długofalowe działania zwiększające udział technologii informacyjnych i komunikacyjnych w opiece tak, aby były one ogólnodostępne?

Zwracam uwagę zwłaszcza na te zapisy zawarte w SPS, ponieważ w swojej interpelacji podkreśliłam znaczenie systemu domowej opieki senioralnej. Pan w odpowiedzi na moja interpelację poruszył szerszy obszar działań z zakresu polityki senioralnej i do tych zapisów odniosę się w przyszłości, jak będę zajmowała się aktywnością społeczną osób starszych, aktywizacją zawodową, opieką geriatryczną itd.

Na koniec pragnę zaznaczyć, że rząd PO-PSL przyjął "Założenia długofalowej polityki senioralnej". Jest to bardzo szczegółowy dokument, który mógłby posłużyć do określenia na jego podstawie założeń polityki senioralnej dla województwa pomorskiego. Jako radni domagamy się na piśmie sformułowanej polityki senioralnej, tak aby mieć pewność, że istotnie stanowi ważny element bieżącej działalności Marszałka, a jednocześnie aby można było osoby odpowiedzialne rozliczyć z jego realizacji. Dokument ten stanowiłby również wsparcie dla samorządów niższego szczebla, które mogłyby przyjmować swoje powiatowe i gminne dokumenty i wiedziałyby, jakie są priorytety i jakiego wsparcia mogą oczekiwać.

Odpowiadając na Pani interpelację z dnia 23 marca 2017 r. dotyczącą problematyki senioralnej, nawiązując do poprzedniej odpowiedzi z dnia 17 marca 2017 r. nr DAK-A.0003.7.2017 (19161/03/2017), uprzejmie informuję, że kontynuowane są wewnętrzne (międzydepartamentowe) prace nad powstaniem dokumentu operacyjnego dotyczącego polityki senioralnej województwa pomorskiego, który ma również za zadanie integrować podjęte już w różnych obszarach działania na rzecz seniorów.

Na bieżąco monitorowana i aktualizowana jest także diagnoza zasobów i potrzeb w zakresie kreowania ww. polityki.

Jednocześnie informuję, że w zakresie domowej opieki senioralnej są już ogłoszone (nr RPPM.06.02.02-IZ.00-22-001/17) i planowane do realizacji projekty konkursowe - z zakresu usług społecznych dedykowanych opiekunom osób zależnych oraz usług opiekuńczych, w tym opieki domowej, realizowane ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020, których zakres zawiera działania ukierunkowane m.in. na:

a) rozwój usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych oraz usług asystenckich dla osób z niepełnosprawnościami, w tym prowadzonych w miejscu zamieszkania, obejmujących m.in.:

i) tworzenie miejsc opieki w istniejących lub nowotworzonych ośrodkach zapewniających opiekę dzienną lub całodobową, w tym miejsc opieki krótkoterminowej w zastępstwie osób na co dzień opiekujących się osobami niesamodzielnymi,

ii) usługi dziennych opiekunów, asystentów osób z niepełnosprawnościami, wolontariat opiekuńczy, pomoc sąsiedzka i inne formy samopomocowe,

iii) rozwój usług opiekuńczych w oparciu o nowoczesne technologie, np. teleopieka, aktywizacja środowisk lokalnych w celu tworzenia społecznych (sąsiedzkich) form samopomocy przy wykorzystaniu nowych technologii,

b) rozwój usług w zakresie wsparcia i aktywizacji społecznej osób niesamodzielnymi, wyłącznie jako element kompleksowych projektów dotyczących usług asystenckich lub opiekuńczych obejmujący m.in.:

i) tworzenie międzysektorowych zespołów opieki nad osobami z chorobami przewlekłymi,

ii) kształcenie kadr opieki nad osobami niesamodzielnymi,

iii) usługi zwiększające mobilność, autonomię i bezpieczeństwo osób niesamodzielnymi (np.: likwidowanie barier architektonicznych w miejscu zamieszkania, sfinansowanie wypożyczenia sprzętu niezbędnego do opieki nad osobami niesamodzielnymi lub zwiększającego ich samodzielność, dowożenie posiłków, przewóz do miejsca pracy lub ośrodka wsparcia),

c) działania wspierające opiekunów faktycznych w opiece nad osobami niesamodzielnymi obejmujące m.in.:

- i) kształcenie, w tym szkolenie i zajęcia praktyczne oraz wymianę doświadczeń dla opiekunów faktycznych, zwiększających ich umiejętności w zakresie opieki nad osobami niesamodzielnymi,
  - ii) poradnictwo, w tym psychologiczne oraz pomoc w uzyskaniu informacji umożliwiających poruszanie się po różnych systemach wsparcia, z których korzystanie jest niezbędne dla sprawowania wysokiej jakości opieki i odciążenia opiekunów faktycznych,
  - iii) tworzenie miejsc krótkookresowego pobytu w zastępstwie za opiekunów faktycznych w formie pobytu całodobowego lub dziennego,
  - iv) sfinansowanie usługi asystenckiej lub usługi opiekuńczej w celu umożliwienia opiekunom faktycznym funkcjonowania społecznego, zawodowego lub edukacyjnego,
- d) działania na rzecz aktywizacji społeczno-zawodowej opiekunów osób niesamodzielných jako wsparcie towarzyszące w kompleksowych projektach dotyczących usług asystenckich lub opiekuńczych.

Warto jednak zaznaczyć, że dla polityki senioralnej kluczowe są rozwiązania systemowe dotyczące np. finansowania usług społecznych skierowanych do seniorów, które muszą zostać podjęte na poziomie krajowym.